

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614204724
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614204724.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanej R. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. XX, štátny občan SR, o zaplatenie sumy 4.389,61 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník zo dňa 17.02.2015 č. k. 2C/193/2014-60 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa pripustil vstup účastníka, Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828 do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ (ďalej len „Združenie“), Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, dňa 22.9.2014 oznámilo, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na podporu účastníčky R. U..

Žalobca už v podanej žalobe - v bode VI uviedol, že pokiaľ by vedľajší účastník oznámil vstup do tohto konania, namieta neprípustnosť vedľajšieho účastníctva v konaní o vydanie platobného rozkazu, a to s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 207/2011 v zmysle ktorého, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie (to však neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom, tzv. skrátené konanie, kedy sa táto pomoc môže najskôr prejaviť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor). Ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p., pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účastníctva, treba preto vykladať tak, že tieto účinky nastávajú oznámením tretej osoby súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane niektorého z účastníkov, ale len v takom konaní, v ktorom môže mať tento inštitút zmysel. Na pojednávaní konanom dňa 1.12.2014 žalobca trval na podanej námietke a žiadal, aby súd o tejto námietke rozhodol. Následne podaním označeným ako Námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníka, doručeným súdu dňa 6.2.2015, žalobca opäť namieta neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania z dôvodu nepreukázania súhlasu odporcu. Žalobca poukázal na nové znenie ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. účinné od 1.1.2015, v zmysle ktorého je nevyhnutnou súčasťou oznámenia Združenia o vstupe do konania súhlas účastníka, popri ktorom sa má zúčastniť na konaní. Vzhľadom na to, že Združenie takýto súhlas do dnešného dňa nepredložilo, žalobca zastáva názor, že nesplnilo podmienky na vznik vedľajšieho účastníctva. Vstup vedľajšieho účastníka do konania je preto právne neúčinný a navrhuje, aby súd na oznámenie Združenia o vstupe do konania bez súhlasu odporcu neprihliadal.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ustanovenia podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p., § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014, § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, § 172 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k nasledovným záverom.

Z ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. je zrejmé, že do konania ako vedľajší účastník môže vstúpiť právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného zákona. Predmet činnosti takejto právnickej osoby musí mať súvis s predmetom ochrany, ktorý sa uplatnil v sporovom konaní. Zo spisu súd zistil, že právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s., uzavrel so žalovanou dňa 4.7.2007 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0621113892. Z výpisu z obchodného registra je zrejmé, že predmetom činnosti právneho predchodcu žalobcu je poskytovanie úverov, teda tento vystupoval pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaná pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, teda vystupovala ako spotrebiteľ. Je preto zrejmé, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Združenie je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že medzi účastníkmi bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva a predmetom činnosti Združenia je ochrana práv spotrebiteľa, súd pripustil vstup Združenia, ako vedľajšieho účastníka, do tohto konania. Ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. práve v prípade právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľa nevyžaduje preukazovanie právneho záujmu na výsledku sporu. K námietke žalobcu, že vstup vedľajšieho účastníka do konania je neúčinný, nakoľko v predmetnej veci ide o konanie o vydanie platobného rozkazu, teda o skrátene konanie, súd uvádza nasledovné:

Aj keď žalobca navrhol, aby súd o žalobe rozhodol platobným rozkazom, je možnosťou, nie povinnosťou súdu vydať platobný rozkaz (§ 172 ods. 1 O.s.p.). Uznesením zo dňa 20.10.2014 č.k. 2C/193/2014-36, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 24.10.2014 súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili, či súhlasia s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O.s.p., tiež aby sa vyjadrili k žalobe a označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd postupoval v tomto prípade podľa ustanovenia § 114 O.s.p., ktoré je označené ako „Príprava pojednávania“, teda už z tohto postupu súdu muselo byť žalobcovi zrejmé, že vo veci nebude rozhodnuté platobným rozkazom, ako to navrhoval. Následne bolo vo veci nariadené súdne pojednávanie na deň 1.12.2014, ktorého sa žalobca zúčastnil, vec sa teda nenachádza v štádiu skráteneho konania. Súd ďalej poznamenáva, že v uvedenej veci ide o typické sporové konanie, predmetom ktorého je uloženie povinnosti zaplatiť podľa § 80 písm. b) O.s.p., pričom Občiansky súdny poriadok nerozlišuje štádia sporového konania. Občiansky súdny poriadok taktiež žiadnym spôsobom nevymedzuje časový úsek, v ktorom môže vedľajší účastník, ktorým je združenie na ochranu spotrebiteľa vstúpiť do konania, (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30.6.2014, sp.zn. 14Co/643/2014)

V predmetnej veci zaslal súd právnemu zástupcovi žalobcu i žalovanej Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, ktoré títo prevzali. Následne žalobca namietal vstup vedľajšieho účastníka do konania. Žalovaná má rovnako ako žalobca vedomosť o účasti vedľajšieho účastníka v tomto konaní a doposiaľ žiadnym spôsobom vstup Združenia do konania nenamietala a nevyjadrila k nemu nesúhlasné stanovisko.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že Združenie nepredložilo súhlas žalovanej s jeho vstupom do tohto konania, je potrebné poznamenať, že žalobca poukazuje na znenie § 93 ods. 3 O.s.p. účinné od 1.1.2015, pričom podľa názoru súdu toto ustanovenie nemôže pôsobiť retroaktívne. Združenie vstúpilo do konania dňa 22.9.2014, kedy zákon súhlas účastníka ako súčasť oznámenia o vstupe nevyžadoval.

Podľa názoru súdu sú splnené všetky podmienky pre vstup Združenia do tohto konania, ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, v súlade s právnou úpravou účinnou v čase vstupu Združenia do tohto konania. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zmeniť tak, aby vstup vedľajšieho účastníka do konania pripustený nebol. Ako dôvod uviedol, že ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p. jednoznačne stanovuje súhlas hlavného účastníka ako nevyhnutnú súčasť oznámenia vedľajšieho účastníka o vstupe do konania. Absenciu súhlasu nemožno nahradiť ani výzvou zo strany súdu adresovanou žalovanému na vyjadrenie súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, nakoľko takúto možnosť nepripúšťa ani samotné znenie Občianskeho súdneho

poriadku. Keďže vedľajší účastník takýto súhlas do dnešného dňa nepredložil, nespĺnil podmienky na vznik vedľajšieho účastníctva v predmetnom konaní. Nevyhnutnosť súhlasu do Občianskeho súdneho poriadku zaviedol zákon č. 353/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2015. Nakoľko ide o ustanovenie procesného charakteru bez uvedenia prechodných ustanovení je platné odo dňa účinnosti a vzťahuje sa aj na oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania doručené súdu pred 01.01.2015. Podľa uznesenia NS SR vydaného vo veci 3Cdo/188/2012 skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený.

Odvolačný súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Novelou Občianskeho súdneho poriadku vykonanou zákonom č. 384/2008 Z.z. bola s účinnosťou od 15.10.2008 zavedená druhá skupina subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. Nové ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. však práve v prípade právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľa nevyžaduje preukazovanie právneho záujmu na výsledku sporu. Cieľom navrhovanej úpravy je vychádzajúc z dôvodovej správy rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov, ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu vstupovať do konania ako vedľajší účastníci. Dôvodom je fakt, že v danej situácii by bolo takmer nemožné preukázať právny záujem na výsledku sporu. V praxi ide hlavne o právnické osoby v postavení mimovládnych organizácií zameraných na ochranu jednotlivcov a skupín pred diskrimináciou, o združenia na ochranu spotrebiteľov a podobne.

Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nestanovuje, že združenia na ochranu spotrebiteľov musia mať právo vstupovať do sporov o individuálnych záujmoch spotrebiteľov ako vedľajší účastníci. Článok 7 ods. 2 tejto smernice priznáva týmto združeniam procesné práva pokiaľ ide o ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. Smernica teda nič nehovorí o prípadnej účasti združení na ochranu spotrebiteľov v individuálnych sporoch. Toto mlčanie sa ale v žiadnom prípade nedá chápať ako zákaz takejto činnosti. Z článku 8 Smernice Rady č. 93/13 EHS vyplýva, že členské štáty môžu zaviesť opatrenia, ktoré sú priaznivejšie pre spotrebiteľa, ako tie, ktoré sú stanovené v smernici. Takýmto opatrením môže byť aj pripustenie vedľajšieho účastníctva v konaní. Občiansky súdny poriadok účinný do 31.12.2014 v ustanovení § 93 a ani v iných ustanoveniach neupravoval, aby podmienkou pre vstup vedľajšieho účastníka do konania mal byť výslovný súhlas účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať. Žalovaný oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania prevzal a doposiaľ žiaden nesúhlas s jeho vstupom do konania nevyslovil.

Vedľajší účastník v súlade s ustanovením § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 do konania mohol vstúpiť buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Možnosť vstupu do konania bola obmedzená len dobou trvania konania. Vedľajší účastník tak mohol vstúpiť do konania kedykoľvek od momentu jeho začatia až do doby, kedy sa konanie skončilo. Začiatok konania je daný dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu (§ 82 ods. 1 O.s.p.).

Ak Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31.12.2014 v prípade vedľajšieho účastníka ako združenia na ochranu spotrebiteľa nevyžadoval preukazovanie právneho záujmu na výsledku sporu a jeho vstup do konania nepodmieňoval výslovným súhlasom zo strany žalovaného, bolo pripustenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania vhodným prostriedkom pre dosiahnutie toho, aby žalovaný ako spotrebiteľ mohol účinnejšie brániť svoje práva vyplývajúce z uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy.

Na právnu úpravu vyplývajúcu z ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom od 1.1.2015 prihladať nemožno, nakoľko vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu pred 1.1.2015, teda v dobe keď v tom čase účinný Občiansky súdny poriadok nevyžadoval ako súčasť podnetu aj súhlas účastníka so vstupom do konania.

Zákon č. 353/2014 Z. z. účinný od 01.01.2015 neobsahuje vlastné prechodné ustanovenia a preto je potrebné jeho účinky vykladať v súlade s princípom zákazu pravej retroaktivity. Ak nie je v prechodných ustanoveniach výslovne uvedené inak, je pri strete starej a novej úpravy nutné vychádzať zo všeobecne platnej zásady nepravej retroaktivity procesných noriem, teda aplikácie nových procesných noriem pre skôr začaté konania. V takom prípade sa v konaní pokračuje podľa neskoršieho zákona s tým, že právne účinky úkonov uskutočnených skôr zostávajú v platnosti. Čo sa týka nepravej retroaktivity v procesnom práve a názorov v odbornej literatúre na ňu, z povahy procesného práva vyplýva, že nové procesné právo má pôsobiť odo dňa nadobudnutia účinnosti nového zákona a to aj pre konania zahájené pred jeho účinnosťou. Účinky procesných úkonov súdu a účastníkov, ktoré s nimi spájala či nespájala skoršia úprava však zostávajú zachované. Oznámenie o vstupe predstavuje procesný úkon vedľajšieho účastníka, ktorým oznamuje svoj vstup do konania a preto na takýto procesný úkon vedľajšieho účastníka sa musí vzťahovať právna úprava obsiahnutá v ustanovení § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p. uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.